

YHTEISMETSÄN
**KIRJANPITO
JA VEROTUS**

PIRJO HAVIA JA KATARIINA JOKINEN

METSÄTIETO

**YHTEISMETSÄN
KIRJANPITO
JA VEROTUS**

**YHTEISMETSÄN
KIRJANPITO
JA VEROTUS**

PIRJO HAVIA JA KATARIINA JOKINEN

METSÄTIETO

© Pirjo Havia, Katariina Jokinen ja
Karttakauppa Suomi Oy, Helsinki 2026

Graafinen suunnittelu ja taitto Taina Leino / Vitale Ay

Kannen taustakuva Shutterstock, kuvankäsittely Taina Leino

ISBN 978-952-7623-42-8
Kirjastoluokat 69.21 ja 36.52

Painettu EU:ssa 2026

SISÄLLYS

Alkusanat.....	9
1 JOHDANTO.....	11
2 YHTEISMETSÄN PERUSTAMINEN.....	15
2.1 Perustamistoimet.....	16
2.2 Hankinnat ennen perustamista.....	23
2.3 Siirtyvät verovähennysoikeudet.....	24
2.4 Keskeneräiset hankkeet ja muut sopimukset.....	24
2.5 De minimis -seurannan aloittaminen.....	25
3 ENSIMMÄINEN TILIKAUSI.....	27
3.1 Suomi.fi-valtuudet ja OmaVero.....	27
3.2 Kirjanpidon järjestäminen.....	30
3.2.1 Kirjanpitosopimus.....	30
3.2.2 Kirjanpito-ohjelma.....	33
3.2.3 Tilikartta.....	33
4 YHTEISMETSÄN KIRJANPITO JA TILINPÄÄTÖS.....	37
4.1 Kahdenkertainen kirjanpito.....	37
4.2 Hyvä kirjanpito-tapa.....	38
4.3 Oikea ja riittävä kuva, yleiset periaatteet.....	38
4.4 Maksu-, lasku- ja suoriteperusteinen kirjanpito.....	40
4.5 Tulojen kirjaaminen.....	41
4.5.1 Tulolähteet kirjanpidossa.....	43

4.5.2	Puukaupat	44
4.5.3	Tuet.....	47
4.5.4	Sijoitustoiminta.....	48
4.5.5	Muut tulot	53
4.6	Menojen kirjaaminen.....	57
4.6.1	Vähennuskelpoiset ja vähennuskelvottomat menot.....	59
4.6.2	Tuloslaskelmaan kirjattavat menot.....	61
4.6.3	Poistojen kirjaaminen	63
4.6.4	Palkat ja työkorvaukset	67
4.6.5	Muut menot.....	85
4.6.6	Maa-ainosalueet kirjanpidossa ja verotuksessa.....	88
4.6.7	Vaihto-omaisuus	90
4.6.8	Velat kirjanpidossa ja verotuksessa	91
4.6.9	Menovaraus ja tuhovaraus kirjanpidossa.....	92
4.7	Kiinteistöjen tai yhteismetsäosuuksien ostaminen	93
4.8	Kiinteistöjen tai yhteismetsäosuuksien myyminen.....	95
4.9	Ylijäämän jakaminen ja sijoittaminen	99
4.10	Oma käyttö	100
4.11	Yhteismetsän tilinpäätös.....	102
5	YHTEISMETSÄN VEROTUS	107
5.1	Verotus tulolähteittäin.....	108
5.1.1	Henkilökohtainen tulolähde	108
5.1.2	Maatalouden tulolähde	110
5.1.3	Elinkeinotoiminnan tulolähde.....	111
5.2	Verotettavat ja verovapaat tulot.....	111
5.2.1	Metsätalouden verotettavat tulot	112
5.2.2	Muut kuin metsätalouden tulot	113
5.2.3	Vuositulot ja jaksotettavat tulot	114
5.2.4	Verovapaat tulot	116
5.3	Verovähennykset ja varaukset	117
5.3.1	Yhteismetsän vuosimenot.....	117
5.3.2	Poistoina vähennettävät menot.....	119
5.3.3	Maa-ainesten myynnin vähennysoikeudet	122

5.3.4	Metsävähennys	123
5.3.5	Menovarauus ja tuhovarauus.....	126
5.4	Luovutusvoitot ja -tappiot	127
5.4.1	Sovellettava lainsäädäntö	128
5.4.2	Luovutusvoiton laskenta.....	129
5.4.3	Verovapaat ja osittain verovapaat luovutusvoitot	131
5.4.4	Luovutustappion käsittely	133
5.4.5	Luovutusvoitosta ja -tappiosta ilmoittaminen	134
5.5	Verolaskelma tulolähteittäin	135
5.6	Veroilmoitus ja verojen maksaminen.....	140
5.6.1	Veroilmoituksen antaminen	140
5.6.2	Verojen maksaminen.....	141
5.6.3	Lisäennakon hakeminen	143
5.6.4	Veroilmoituksen korjaaminen ja oikaisuvaatimus	144
6	TILINTARKASTUS JA TOIMINNANTARKASTUS.....	147
6.1	Tilintarkastaja vai toiminnantarkastaja	147
6.1.1	Tilintarkastajan valinta	148
6.1.2	Toiminnantarkastaja ja toiminnantarkastus.....	150
6.2	Tilin- ja toiminnantarkastukseen varautuminen	152
6.3	Tilinpäätös osakaskunnan kokoukseen.....	154
6.3.1	Tilinpäätöstoimet ja -vastuut	154
6.3.2	Tilinpäätös sovituksessa ajassa tarkastajalle.....	155
6.3.3	Hyväksytty tilinpäätös Suomen metsäkeskukselle	156
6.3.4	Vastuuvapauden myöntäminen ja vahingonkorvaus	157
7	ERITYISTAPAUKSET	159
7.1	Yhteismetsän laajeneminen	159
7.1.1	Alueen liittäminen yhteismetsään osuuksia vastaan	159

7.1.2	Osakaskunnan omistaman kiinteistön liittäminen yhteismetsän alueeseen.....	161
7.1.3	Yhteismetsien yhdistäminen.....	162
7.2	Yhteismetsän jakaminen ja myyminen	164
7.2.1	Yhteismetsän jakaminen.....	165
7.2.2	Yhteismetsän myyminen ja purkaminen.....	166
8	TALOUDEN OHJAUS.....	169
9	HYÖDYLLISIÄ VERKKOSIVUJA	173
	Asiasanahakemisto	178
	LIITTEET	181

ALKUSANAT

Yhteismetsän kirjanpito ja verotus ovat jokaisen yhteismetsän taloushallinnon kulmakiviä. Yhteismetsä kasvattaa jatkuvasti suosiotaan metsän omistusmuotona. Yhteismetsien osuus on tällä hetkellä noin neljä prosenttia Suomen metsien pinta-alasta, ja yhteismetsäosuuksia omistaa jo noin 25 000 osakasta. Tämä on lisännyt osaamisen ja ajantasaisen tiedon tarvetta. Tämä kirja tarjoaa selkeää ja käytännönläheistä tietoa yhteismetsän kirjanpitoon ja verotukseen niin yhteismetsän hallinnolle kuin kirjanpitäjillekin.

Kirjassa käsitellään ajankohtaisia muutoksia, tulkintoja ja käytäntöjä, jotka auttavat lukijaa ymmärtämään ja soveltamaan säädöksiä käytännössä. Toivomme, että teos tarjoaa hyödyllistä tietoa ja tukea yhteismetsän taloushallinnon haasteisiin sekä innostaa lukijaa kehittämään omaa osaamista edelleen.

Tämä kirja on kirjoitettu kirjoittajien parhaan tiedon ja taidon pohjalta, hyödyntäen voimassa olevia lakeja, asetuksia ja viranomaisohjeita 15.1.2026 asti. Kirjan sisältö ei kuitenkaan korvaa yksittäistapauksissa asiantuntijan neuvontaa, sillä lainsäädäntö ja viranomaiskäytännöt voivat muuttua nopeasti. Myös yhteismetsän kirjanpitoa ja verotusta koskeva aihepiiri on hyvin laaja ja monimuotoinen. Tämän oppaan tarkoituksena on tarjota yleiskuva ja keskeiset periaatteet, mutta opas ei kata kaikkia mahdollisia yksityiskohtia tai erityistilanteita. Lukijan on siis hyvä ottaa huomioon, että oppaan sisältö ei ole tyhjentävä.

Kirjan tekijät ja kustantaja eivät vastaa mahdollisista virheistä tai puutteista, eivätkä kirjan perusteella tehdyistä ratkaisuihin aiheutu-
vista seurauksista. Suosittelemme aina tarkistamaan ajantasaiset
tiedot viranomaislähteistä ja tarvittaessa kääntymään asiantuntijoi-
den puoleen.

Kiitämme lämpimästi kaikkia asiantuntijoita ja yhteistyö-
kumppaneita, jotka ovat osallistuneet kirjan valmisteluun. Kiitos
Tapio Raappanalle sisällön tarkistuksesta ja Päivi Jyllille kirjan oiko-
luvusta. Kiitos Maanmittauslaitokselle ja Verohallinnolle vastauksis-
ta kysymyksiimme. Kiitos myös lukuisille yhteistyötahoille, joilta
olemme saaneet ammentaa arvokasta oppia ja kokemusta yhteis-
metsistä, ja niiden vero- ja kirjanpitokohtelusta. Toivotamme luki-
jalle antoisia lukuhetkiä ja menestystä yhteismetsän taloushallin-
non parissa!

Pirjo Havia ja Katariina Jokinen,
15.1.2026

Yhteismetsän hoitokunta, toimitsija, toiminnanjohtaja, toiminnantarkastaja, kirjanpitäjä – tämän kirjan avulla onnistut yhteismetsän kirjanpidossa ja verotuksessa. Kirja tuo yhteismetsän hallintoon helppoutta, selkeyttä ja taloudellisuutta.

Yhteismetsän kirjanpito ja verotus antaa konkreettiset ohjeet ja selkeät esimerkit yhteismetsän kirjanpitoon, tilinpäätökseen ja verotukseen erilaisissa tilanteissa, kuten yhteismetsän perustamisessa, vuotuisessa toiminnassa ja laajenemisessa. Kirjassa käsitellään myös monia erityistapauksia, kuten toiminnan lopettamista ja yhteismetsien yhdistämistä.

Kirjanpitäjä, unohda pään raapiminen yhteismetsän kirjanpidossa – tämän kirjan avulla selviät kirjanpidon haasteista! Kirjasta löytyy myös käytännöllinen ja helppo tililuettelon malli jokaisen yhteismetsän tarpeisiin.

Pirjo Havia on pitkän uran tehnyt yhteismetsäalan asiantuntija, kouluttaja ja kirjailija. **Katariina Jokinen** on käytännön tehtävissä kirjanpitoon ja verotukseen syvällisesti paneutunut yhteismetsäasiantuntija, kirjanpitäjä ja metsäammattilainen.

9 789527 623428

ISBN 978-952-7623-42-8
KL 36.52 ja 69.21

